සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2024 ජනවාරි

(304) සංස්ථාපිත සහ පුද්ගලික බදුකරණය

(Corporate & Personal Taxation**)**

2024-02-11
සෙනසුරාදා
[01.45 – 05.00]

පිටු ගණන : 08
ප්‍රශ්න ගණන: 09

- **අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස්** (අවධානයෙන් කියවිය යුතුය)**:**

(1) ***දී ඇති කාලය :*** *කියවීම සඳහා - විනාඩි 15 යි.*
උත්තර ලිවීම සඳහා - පැය 03 යි.

(2) ***සියලුම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සැපයිය යුතු වේ.***

(3) *ඉල්ලුම් කරන ලද* ***මාධ්‍යයෙන්, එක් භාෂාවකින් පමණක්,*** *ඔබ වෙත සපයන ලද* ***පොත්වල උත්තර*** *ලියන්න.*

(4) *ගණනය කිරීම් සහ පෙරවැඩ අමුණන්න. උපකල්පන කිසිවක් ඇතොත්, ඒවා පැහැදිලිව දක්වන්න.*

(5) *වැඩසටහන් ගතකිරීම කළ නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර* ***පමණක්*** *භාවිත කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.*

(6) *අර්ථකථන සහිත* ***කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුව*** *අමුණා ඇත. සෑම ප්‍රශ්නයක්ම කළ යුතු ක්‍රියාවකින් යුක්ත වේ. කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුවේ එම ක්‍රියාව සඳහා දී ඇති අර්ථකථනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උත්තර සැපයිය යුතුය.*

(7) *ලකුණු 100.*

A කොටස

(මුළු ලකුණු 20)

01 වන ප්‍රශ්නය

(a) **සීමාසහිත Build Experts (පෞද්ගලික) සමාගම** (BEL), ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති කිහිපයක් කරගෙන යාම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපනය කරන ලද සමාගමකි. එය, ඉන්දියාවේ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ ඇවැන්තයෙකු වන Build Tech **(ඉන්දියා)** (BTI), හි පරිපාලිත සමාගමකි. BEL, බොහෝ උපකරණ සහ උපාංග ඉන්දීය මව් සමාගමෙන් ලබාගනී.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධානයන් අනුව, 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ බදු කටයුතුවලට අදාළව BEL හි වාසිකභාවය **පැහැදිලි කරන්න.** (ලකුණු 03)

(b) බදුකරණයේ මූලධර්ම හතරක්(04) **ලැයිස්තුගත කරන්න.** (ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

02 වන ප්‍රශ්නය

(a) **ගිහාන්,** කොළඹ ජීවත් වන අතර, ඔහුට ගාල්ලේ අක්කර දෙකක ඉඩමක් තිබේ. ඔහු, එම ඉඩම 2015 අප්‍රේල් 01 දින රු. මිලියන 5 ක පිරිවැයක් දරමින් මිලට ගෙන තිබුණි. ඔහු මෙම ඉඩම 2022 දෙසැම්බර් මාසයේදී රු.200,000/- ක් තැරව්කාර ගාස්තු දරමින් රු. මිලියන 8 කට විකුණන ලදි. 2017 සැප්තැම්බර් 30 දිනට ඉඩමේ වෙළෙඳපොළ වටිනාකම රු. මිලියන 6.5 කි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

මෙම ගනුදෙනුව මත **ගිහාන්** විසින් ගෙවිය යුතු ප්‍රාග්ධන ලාභ මත බද්ද [(Capital Gain Tax) CGT] **ගණනය කරන්න.** (ලකුණු 03)

(b) අපනයනකරුවන් සඳහා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදකයෙකු වන **සීමාසහිත සව්සිරි ට්‍රේඩිං (පෞද්ගලික) සමාගමේ** අළුතෙන් පත්කළ වැටුප් ගණකාධිකාරී වන්නේ ඔබය. මෑතකදී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් වැටුප් ලියකියවිලි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සමාගම් පරිශ්‍රයට පැමිණියහ. පරීක්ෂාවෙන් පසු ඔවුහු අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බදු [Advance Personal Income Tax (APIT)] සඳහා වන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කරන ලෙස උපදෙස් දුන්හ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

APIT යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සේවායෝජකයෙකුගේ වගකීම් දෙකක්(02) **සඳහන් කරන්න.** (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

03 වන ප්‍රශ්නය

නලින් වෘත්තියෙන් නීතිඥවරයෙකි. දිනක් **නලින්ගේ** මිතුරෙකු ඔහු හමුවී ඔහුගේ අක්කර 50 ක කුරුඳු වත්ත රු. මිලියන 30 කට මිලට ගන්නා ලෙස පැවසුවේය. නලින් එය මිලට ගැනීමට කැමති වුවද, ඒ සඳහා ඔහුට ප්‍රමාණවත් මුදල් නොතිබුණි. කෙසේවෙතත්, එම වත්තෙන් 75% ක ප්‍රමාණයක් ලබාදීමේ එකගතාවය මත ඔහු අපේක්ෂිත ගැනුම්කරුවන්ගෙන් රු. මිලියන 20 ක් එකතුකර ගැනීමට සමත් විය.

නලින් මාස 2 ක් තුළ ගනුදෙනුව සම්පූර්ණ කිරීමට එකග වෙමින් රු. මිලියන 15 ක අත්තිකාරමක් ගෙවන ලදි. මාස දෙක අවසානයේදී ඔහු වත්ත මිලදීගෙන එයින් 75% ක ප්‍රමාණයක් කලින් මුදල් ලබාගත් ගැනුම්කරුවන්ට ලබා දුන්නේය. මුළු ඉඩමම මාස 6 ක කාලයක් තුළ විකිණීමට ඔහු සමත් විය. මෙම ගනුදෙනුවෙන් ඔහු රු. මිලියන 5 ක ශුද්ධ ලාභයක් ලැබීය.

ඔහු, මෙවැනි ස්වරූපයේ ගනුදෙනුවකට සම්බන්ධ වූ පළමු අවස්ථාව මෙය විය.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

මහවිතාරණ ට එදිරිව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් (Mahavithrana Vs CIR) නඩු තීන්දුවේ තීරණය සහ 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධානයන් පදනම් කර ගනිමින්, මෙම ගනුදෙනුවෙන් **නලින්** විසින් උපයන ලද ලාභය, බදු අරමුණු සඳහා සැලකිල්ලට ගත යුතුදැයි **පැහැදිලි කරන්න.** (ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය

(a) 2018 අංක 25 දරණ එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත මගින් 2018 වර්ෂයේදී සංචාරකයින් සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු ආපසු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය [Tourist VAT Refund Scheme (TVRS)] හඳුන්වාදෙන ලදි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

සංචාරක එකතු කළ අගය මත බදු ආපසු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය සඳහා සුදුසුකම් ලැබීමට සංචාරකයෙකු විසින් සපුරාලිය යුතු නිර්ණායක දෙකක්(02) **සඳහන් කරන්න.** (ලකුණු 02)

(b) **සීමාසහිත HP (පෞද්ගලික) සමාගම,** උපදේශන සේවා සැපයීමේ නිරත සමාගමකි. 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා එහි මුළු පිරිවැටුම රු.52,000,000/-.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා **සීමාසහිත HP (පෞද්ගලික) සමාගම** විසින් ගෙවිය යුතු සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද [Social Security Contribution Levy (SSCL)] **ගණනය කරන්න.** (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

B කොටස

(මුළු ලකුණු 30)

05 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Taste (පෞද්ගලික) සමාගම, ශ්‍රී ලාංකික රසකැවිලි නිෂ්පාදනය කර ඒවා දේශීය හා විදේශීය වෙළෙඳපොළේ විකිණීමේ නිරතව සිටියි. පහත සඳහන් තොරතුරු 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා සමාගමේ ගිණුම් පොත්වලින් උපුටාගන්නා ලදි:

(1) 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා ආදායම්වල විස්තර (එකතු කළ අගය මත බදු රහිතව):

	රු.
අපනයන	6,692,000
SVAT සඳහා ලියාපදිංචි පුද්ගලයින්ට කළ දේශීය විකුණුම්	9,368,800
අනෙකුත් දේශීය විකුණුම්	17,399,200

(2) සමාගම විසින් කාර්තුව තුළදී පහත සඳහන් යෙදවුම් බදු ගෙවා තිබේ:

	රු.
ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය ආනයන මත	845,000
දේශීය ගැනුම් මත	1,645,000
කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂක විසින් භාවිත කරන මෝටර් රථය අළුත්වැඩියා කිරීම මත	14,500

(3) පෙර කාර්තුවෙන් ඉදිරියට ගෙන ආ වැඩිපුර ගෙවූ යෙදවුම් බද්ද (input VAT) රු.36,000/- කි.

(4) මාසික එකතු කළ අගය මත බදු වාරික වශයෙන් සමාගම රු.50,000/- ක් ගෙවා තිබේ.

(එකතු කළ අගය මත සම්මත බදු අනුපාතය 15% ක් ලෙස සළකන්න.)

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ඉතිරි ගෙවිය යුතු / (වැඩිපුර ගෙවූ) එකතු කළ අගය මත බද්ද **තක්සේරු කරන්න.** (ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය

T & S දේපළ තක්සේරුකරුවෝ යනු **තාරක** සහ **සුනිමල්** යන මිතුරන් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන හවුල් ව්‍යාපාරයකි. **තාරක** ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියෙකු වන අතර, **සුනිමල්** ඉංජිනේරුවරයෙකි. ඔවුහු ව්‍යාපාරයේ ලාභා'ලාභ සමසමව බෙදාගැනීමට එකඟ වී සිටිති.

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සාරාංශගත ආදායම් ප්‍රකාශනය පහත දැක්වේ:

	රු.
දළ ලාභය	16,200,000
වෙනත් ආදායම් - ස්ථාවර තැන්පතු මත පොළී ආදායම (දළ)	3,400,000
- කුලී ආදායම	1,500,000
අඩු කළා : පරිපාලන වියදම්	(13,500,000)
හවුල් ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභය	**7,600,000**

- ඉහත ලාභය ගණනය කිරීමේදී පහත සඳහන් වියදම් අඩුකරගෙන තිබේ:

  (1) **තාරක** සහ **සුනිමල්** වර්ෂයකට පිළිවෙලින් රු.2,000,000/- ක් සහ රු.4,000,000/- ක වැටුපක් ලැබීමට හිමිකම් ලබති.

  (2) වැටුපට අමතරව, වෘත්තිය ගාස්තු වශයෙන් මාසිකව රු.100,000/- ක් බැගින් ලැබීමට **සුනිමල්** හිමිකම් ලබයි.

  (3) ව්‍යාපාරයේ සම්බන්ධීකාරක වශයෙන් කටයුතු කරන **තාරකගේ** බිරිඳට මාසිකව රු.80,000/- ක් බැගින් ගෙවනු ලබයි.

  (4) පිළිකා රෝහලට රු.1,000,000/- ක මුදල් පරිත්‍යාගයක් සිදුකරන ලදී.

  (5) වර්ෂය තුළදී, රු.4,000,000/- ක පිරිවැයකට නව ඡායා පිටපත් යන්ත්‍රයක් මිලට ගත් අතර, වර්ෂය සඳහා ක්ෂය වශයෙන් රු.400,000/- ක් පරිපාලන වියදම් යටතේ වාර්තාකර තිබුණි.

- ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් මාසයකට රු.125,000/- බැගින් වෙනත් සමාගමකට කුලියට දී තිබේ.

- පොලී ආදායම සහ කුලී ආදායම මත අත්තිකාරම් ආදායම් බදු [Advance Income Tax (AIT)] / රඳවා ගැනීමේ බදු [Withholding Tax (WHT] අඩුකර තිබේ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයේ ගෙවිය යුතු ආදායම් බද්ද **තක්සේරු කරන්න.** (ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත සුපර් (පෞද්ගලික) සමාගම, ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික සමාගමක් වන අතර, කඩදාසි අයිතම නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක නිරතව සිටියි. ඇස්තමේන්තුගත ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු ප්‍රකාශනය අනුව, සමාගම, 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා එහි ආදායම් බදු වගකීම රු.43,500,000/- ක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගතකර ඇත. සමාගම පළමු වාරික දෙක වශයෙන් රු.20,000,000/- ක් ගෙවා තිබේ. තවද, අත්තිකාරම් ආදායම් බදු [Advance Income Tax (AIT)] / රඳවාගැනීමේ බදු [Withholding Tax (WHT)] රු.26,400/- ක් පළමු කාර්තු තුනේ පොලී ආදායම මත අඩුකරගෙන තිබේ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

(a) 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා තෙවන වාරිකය වශයෙන් ගෙවිය යුතු මුදල **තක්සේරු කරන්න.** (ලකුණු 03)

(b) 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා තෙවන වාරිකය ගෙවීමට නියමිත දිනය **සඳහන් කරන්න.** (ලකුණු 02)

(c) 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් වාර්තාව ගොනු කිරීමට නියමිත දිනය **සඳහන් කරන්න.** (ලකුණු 02)

(d) සමාගම විසින් 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් වාර්තාව නියමිත දිනයට පෙර ගොනුකර ඇතැයි උපකල්පනය කරමින් 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සංශෝධිත තක්සේරුවක් නිකුත් කිරීමට අදාල වන කාල කඩඉම් ප්‍රතිපාදන (time bar provisions) **සඳහන් කරන්න.** (ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

C කොටස

(මුළු ලකුණු 50)

08 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත ෆැෂන්ස් (පෞද්ගලික) සමාගම, ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික සමාගමක් වන අතර, නිමි ඇඳුම් ආනයනය කර දේශීය වෙළෙඳපොලේ විකිණීමේ නිරතව සිටියි. 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා **සීමාසහිත ෆැෂන්ස් (පෞද්ගලික) සමාගමේ** මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් පහත සඳහන් තොරතුරු උපුටාගෙන තිබේ:

(2022/23 තක්සේරු වර්ෂයේදී හඳුන්වා දෙන ලද ආදායම් බදු සංශෝධන, කාලපරිච්ඡේදය නොසලකා සම්පූර්ණ තක්සේරු වර්ෂය සඳහාම අදාළ වන බව ඔබට සැළකිය හැකිය.)

(1) 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සියලු වියදම් අයකිරීමෙන් පසු සහ සියලු ආදායම් බැර කිරීමෙන් පසු බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු.64,250,000/- ක් විය. සමාගමේ මුළු පරිවැටුම රු.894,000,000/- ක් විය.

(2) වෙනත් ආදායම් විස්තර:

	රු.
මෝටර් රථයක් විකිණීමේ ලාභය	216,000
ලාභාංශ ආදායම - ලද ලාභාංශවලින් ප්‍රකාශ කළ	650,000
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින් ලද පොලී ආදායම	400,000
	1,266,000

(3) පරිපාලන වියදම් හි පහත දෑ ඇතුලත් වේ:

- වර්ෂය සඳහා ක්ෂය අයකිරීම රු.4,860,000/- කි.
- වර්ෂය සඳහා පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම රු.4,200,000/- කි.
- වර්ෂය තුළදී සමාගම, එහි අනාගත ගනුදෙනුකරුවන්ට සංග්‍රහ කිරීම සඳහා රු.320,000/- ක් වියදම් කර තිබේ.
- සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට ප්‍රමාද වී ගෙවීම නිසා වූ දණ්ඩන වශයෙන් රු.136,000/- ක් ගෙවා තිබේ.
- විදේශීය සැපයුම්කරුවන් හමුවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ විදේශ ගමන් වියදම් වශයෙන් රු.800,000/- ක් දරා තිබේ.

(4) බෙදාහැරීමේ වියදම් හි පහත දෑ ඇතුලත් වේ:

- දේශීය මාධ්‍යයන්හි ප්‍රචාරණ දැන්වීම් සඳහා රු.635,000/- ක් දරණ ලදී. නව ගබඩාවක් ඉදි කිරීම සඳහා සුදුසු ඉඩමක් සොයාගැනීම සඳහා පළකළ පුවත්පත් දැන්වීමේ පිරිවැය වූ රු.50,000/- ක් එහි ඇතුලත් වේ.
- සමාගම, රු.500,000/- ක් වටිනා නව ඇඟළුම්, ගංවතුරෙන් අනාථවූවන්ට පරිත්‍යාග කර තිබේ. තවද, ළමා නිවාසයක් පවත්වාගෙන යන අනුමත පුණ්‍යායතනයකට රු.600,000/- ක් පරිත්‍යාගකොට තිබේ.

(5) දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ:

වත්කම් (පිරිවැය)	2022.04.01 දිනට ශේෂය (රු.)	එකතු කිරීම් / අත්පත් කර ගැනීම් (රු.)	ඉවත්කිරීම් (රු.)	2023.03.31 දිනට ශේෂය (රු.)
මෝටර් ලොරි රථ	26,900,000	-	(2,600,000)	24,300,000
කාර්යාල උපකරණ	2,150,000	460,000	-	2,610,000
පරිගණක	1,430,000	-	-	1,430,000
පරිගණක මෘදුකාංග	-	620,000	-	620,000
එකතුව	**30,480,000**	**1,080,000**	**(2,600,000)**	**28,960,000**

- 2019/20 තක්සේරු වර්ෂයේදී රු.2,600,000/- ක පිරිවැයකට මිලදී ගත් ලොරි රථයක් 2023 මාර්තු මාසයේදී රු.2,850,000/- කට විකුණන ලදී. මෙම ලොරි රථය භාණ්ඩ බෙදාහැරීම සඳහා භාවිත කරන ලදී.

- වර්ෂය තුළදී, සමාගම නව ගිණුම්කරණ පැකේජයක් මිලට ගත් අතර, එහි ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය වර්ෂ 10 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත.
- විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත්නම් හැර, 2022 අප්‍රේල් 01 දිනට පැවති සියලු වත්කම් මිලදී ගන්නා ලද්දේ 2019/20 තක්සේරු වර්ෂයේදීය.

(6) පහත දැක්වෙන වෙනත් තොරතුරු ද සපයා තිබේ:

- වර්ෂය තුළදී විශ්‍රාම ගත් සේවකයෙකුට පාරිතෝෂික වශයෙන් රු.625,000/- ක් ගෙවා තිබේ.
- සමාගම 2022/23 තක්සේරු වර්ෂයේ කාර්තුමය ආදායම් බදු වාරික වශයෙන් රු.10,000,000/- ක් ගෙවා තිබේ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා **ෆැෂන්ස් (පෞද්ගලික) සමාගමේ** පහත සඳහන් දෑ **තක්සේරු කරන්න**:

(a) තක්සේරු කළ හැකි ආදායම,

(b) බදු අයකළ හැකි ආදායම,

(c) ගෙවිය යුතු දළ ආදායම් බද්ද, සහ

(d) ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බද්ද / (වැඩිපුර ගෙවූ බද්ද).

(සැ.යු: යම් වියදමක් ඉඩ දීමට හෝ ඉඩ නොදීමට හේතු පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.) (ලකුණු 25)

09 වන ප්‍රශ්නය

සැලී, සීමාසහිත කලම්බු ඉංග්ලිෂ් ඇකඩමි (පෞද්ගලික) සමාගමේ (මින්පසු සමාගම යැයි හැඳින්වෙන) පූර්ණකාලීන ඉංග්‍රීසි ගුරුවරියක ලෙස සේවය කරයි.

2022/23 තක්සේරු වර්ෂයට (මින්මතු 'වර්ෂය' යැයි හැඳින්වෙන) අදාලව **සැලීගේ** ආදායම සම්බන්ධව පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත:

(2022/23 තක්සේරු වර්ෂය තුළදී හඳුන්වාදෙන ලද ආදායම් බදු සංශෝධන, කාලපරිච්ඡේදය නොසළකා සම්පූර්ණ තක්සේරු වර්ෂය සඳහාම අදාල වන බව ඔබට සැලකිය හැක්ය.)

(1) සේවා නියුක්තියෙන් ලද ආදායම:

- සමාගමෙන් ලැබුණු දළ වැටුප මාසයකට රු.180,000/- බැගින් විය.
- සමාගම, සියලු සේවකයින්ට පුද්ගලික වෛද්‍ය රක්ෂණ ක්‍රමයක් ලබාදී තිබේ. 2022 දෙසැම්බර් මාසයේදී සමාගම විසින් **සැලී** වෙනුවෙන් වාර්ෂික වාරිකය ලෙස රු.96,000/- ක මුදලක ගෙවා තිබේ.
- **සැලී** වාසය කරන්නේ සමාගම විසින් ලබා දී ඇති මහල් නිවාසයක වන අතර, එයට සමාගම මාසිකව රු.45,000/- ක් බැගින් ගෙවනු ලබයි. සමාගම විසින් සපයා ඇති වාසස්ථානය වෙනුවෙන් **සැලීගේ** වැටුපෙන් මාසිකව රු.10,000/- බැගින් අඩුකරනු ලබයි.
- ඉන්ධන දීමනාව මාසයකට රු.40,000/- ක් බැගින් විය.
- 2022 නොවැම්බර් මාසයේදී, සමාගම නියෝජනය කරමින් සමුළුවක් සඳහා ඇයව ජර්මනියට යවන ලද අතර, ගුවන් ටිකට්පත් සහ නවාතැන් පිරිවැය ලෙස රු.500,000/- ක් සමාගම මගින් දරණ ලදී.
- වර්ෂය සඳහා අඩුකරන ලද අත්තිකාරම් පුද්ගල බද්ද [Advance Personal Income Tax (APIT)] රු.266,400/- කි.

(2) සැලී, සෑම සති අන්තයකදීම 10 ශ්‍රේණියේ සිසුන් සඳහා උපකාරක පන්තියක් පවත්වන අතර, වර්ෂය සඳහා එහි ආදායම් විස්තර පහත දැක්වේ:

විස්තරය	රු.	රු.
උපකාරක පංති ආදායම		3,600,000
අඩුකලා : ගෙවීම්		
සේවක වැටුප්	600,000	
නිබන්ධන සඳහා පිරිවැය	1,680,000	
දුරකතන ගාස්තු (20% ක් ඇයගේ පුද්ගලික ඇමතුම් ගාස්තු වේ)	150,000	
ක්ෂයවීම්	100,000	(2,530,000)
ශුද්ධ ලාභය		**1,070,000**

2021/22 තක්සේරු වර්ෂයේදී රු.750,000/- ක පිරිවැයකට මිලදීගත් ගෘහ භාණ්ඩ සඳහා ඉහත ක්ෂය අයකර තිබේ.

(3) වර්ෂය තුළදී, සැලීට පහත සඳහන් පොලී ආදායම් ලැබී තිබේ:

විස්තරය	ලැබුණු දිනය	මුදල (දළ) (රු.)	අඩු කළ AIT / WHT (රු.)
ස්ථාවර තැන්පතුව මත පොලය	2023.02.02	500,000	25,000
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත පොලී	2023.03.01	700,000	-

(4) ලාභාංශ ආදායම සහ කොටස් විකිණීමෙන් ළද ලාභ:

- 2022 දෙසැම්බර් මාසයේදී සැලී විසින් ලැයිස්තුගත සමාගම්වල කොටස් විකිණීමෙන් රු.200,000/- ක ලාභයක් උපයා ඇත.
- 2023 මාර්තු මාසයේදී ලැයිස්තුගත සමාගම්වලින් ලැබුණු ලාභාංශ ආදායම (ලැබුණු ලාභාංශවලින් ගෙවූ) රු.300,000/- කි.

(5) 2022 ජූලි මාසයේදී, ඇය රු.400,000/- ක් වටිනා වෛද්‍ය උපකරණ, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ 'වෛද්‍ය පීඨයට' පරිත්‍යාග කර තිබේ.

(6) ඇය, 2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා කාර්තුමය ආදායම් බදු ගෙවීම් වශයෙන් රු.350,000/- ක් ගෙවා තිබේ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2022/23 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා **සැලීගේ** පහත සඳහන් දෑ **තක්සේරු කරන්න:**

(a) බදු අයකළ හැකි ආදායම,

(b) ගෙවිය යුතු දළ ආදායම් බද්ද,

(c) ගෙවිය යුතු ඉතිරි / (වැඩිපුර ගෙවූ) ආදායම් බද්ද, සහ

(d) බදු නිදහස් ආදායම, (වේ නම්).

(සැ.යු: යම් ආදායමක් බද්දට යටත් නොවේ නම්, ඒ බව පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.) (ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය

කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුව

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
දැනුම (1)	තොරතුරු සහ මූලික සංකල්ප ආවර්ජනය කිරීම	අඳින්න	හැඩයක් හෝ රූපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
		සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාව තහවුරු කිරීම.
		සඳහන් කරන්න	ස්ථිර ලෙස හෝ පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
		හඳුනා දක්වන්න	සැලකිලිමත්වීමෙන් පසුව හඳුනා ගැනීම, තහවුරු කිරීම හෝ තෝරා ගැනීම.
		ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමකින් තොරව සම්බන්ධිත අයිතම ලිවීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
අවබෝධය (2)	අදහස් හා තොරතුරු පැහැදිලි කිරීම.	හඳුනාගන්න	අන්දැකීම් හෝ දැනුම භාවිතයෙන් වලංගුබව හෝ වෙනත් ආකාරයෙන් පෙන්වීම.
		අර්ථකතනය කරන්න	වටහාගත හැකි හෝ හුරුපුරුදු පදවලට පරිවර්තනය කරන්න.
		විස්තර කරන්න	ප්‍රධාන ලක්ෂණ ලියා සන්නිවේදනය කරන්න.
		පැහැදිලි කරන්න	අදාල කරුණු භාවිත කර පැහැදිලි විස්තරයක් කිරීම.
		නිර්වචනය කරන්න	ස්වභාවය, විෂය පථය හෝ තේරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
භාවිතය (3)	අළුත් තත්ත්වයන් තුළ දැනුම භාවිත කර ගැලපීම.	සසඳන්න	තවත් එකක් සමග අනුගත / අනුරූප කරන්න.
		ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝජනය කරන්න.
		තක්සේරු කරන්න	වටිනාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තීරණය කරන්න.
		විසඳන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම් හරහා විසඳුම් සෙවීම.
		පිළියෙල කරන්න	විශේෂ අරමුණ සඳහා යමක් කිරීම හෝ සූදානම් වීම.
		ප්‍රදර්ශනය කරන්න	උදාහරණ සමග ඔප්පු කිරීම හෝ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
		ගණනය කරන්න	ගණිතමය ගණනය කිරීම මගින් සොයා දැනගැනීම හෝ ගණන් ගැනීම.
		භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යෙදෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
විශ්ලේෂණය (4)	අදහස් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගා ප්‍රශ්න විසඳීම.	සන්නිවේදනය කරන්න	තොරතුරු බෙදාහදා ගැනීම හෝ හුවමාරු කර ගැනීම.
		සැකිල්ලක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.
		අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයාගැනීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		විමසන්න	තර්ක මගින් සවිස්තර ලෙස පරීක්ෂා කිරීම.
		වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දෑ හඳුනා ගැනීම.
		විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තීරණය කිරීම පිණිස විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කරන්න.